

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

**Кафедра адміністративного, цивільного та господарського права
і процесу**

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор Академії
Державної пенітенціарної служби,
полковник внутрішньої служби,
кандидат юридичних наук, доцент
_____ Олександр ОЛІЙНИК
«___» _____ 2021 р.

СИЛАБУС

**навчального курсу «Правове регулювання національної безпеки»
галузь знань 26 «Цивільний захист»**

форма навчання: денна

РОЗРОБНИК:

завідувач кафедри, доктор юридичних наук,
професор

_____ Світлана НІЦИМНА

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри адміністративного,
цивільного та господарського права і процесу

Протокол № __ від «__» _____ 2021р.

Кредити та кількість
годин:

3 кредити ECTS; години: 20 лекційних, 24
семінарських занять та 46 самостійна робота.

Чернігів – 2021

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Програму навчальної дисципліни «Правове регулювання національної безпеки» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність». «Правове регулювання національної безпеки» - вибіркова навчальна дисципліна.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є суспільні відносини, що виникають в процесі правового регулювання національної безпеки.

Навчальний план передбачає вивчення дисципліни «Правове регулювання національної безпеки» за денною формою навчання в обсязі 90 годин, в тому числі: 20 годин лекцій, 24 годин семінарських занять і 46 годин самостійної роботи; усього 3 кредити ЄСТС.

Лекційні заняття системно охоплюють увесь курс і допомагають здобувачам вищої освіти опрацювати та засвоїти основні нормативно-правові акти, що регулюють національну безпеку в Україні.

Вивчення курсу «Правове регулювання національної безпеки» передбачає засвоєння теоретичного матеріалу та національного законодавства.

Самостійна робота повинна мати місце у всіх формах занять: семінарських, при виконанні контрольних робіт, опрацюванні нормативних матеріалів, тестуванні тощо.

Велике значення для вироблення навичок творчого підходу до вивчення курсу має організація самостійної роботи на науково-дослідному рівні, підготовка доповідей і виступи з ними на наукових конференціях.

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти полягає у підготовці ними рефератів і доповідей.

Індивідуальна робота має на меті опрацювання відповідної теми за навчальними посібниками, збірниками законодавчих актів, науковими монографіями, періодичними виданнями, де висвітлюються питання щодо правового регулювання національної безпеки.

Мета курсу

Мета навчальної дисципліни «Правове регулювання національної безпеки» полягає у наданні здобувачам вищої освіти комплексу необхідних знань, що стосуються теоретичних знань та практичних навичок щодо особливостей та проблем забезпечення національної безпеки держави, у тому числі, в розрізі її складників; набуття навичок щодо здійснення комплексного аналізу об'єкта безпеки з можливістю ідентифікувати чинники, індикатори, національні інтереси безпеки, загрози безпеці, а також задля здійснення оцінки рівня та визначення стану будь-якого виду безпеки; набуття знань для систематизації необхідних заходів зміцнення будь-якого виду безпеки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання національної безпеки» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- теоретичні засади, основні категорії та етапи розвитку теорії національної безпеки;
- новітні наукові та практичні досягнення у сфері національної безпеки;
- аспекти складових елементів національної безпеки;
- систему суб'єктів національної безпеки;
- систему міжнародного та європейського законодавства, що регулює національну безпеку.

вміти:

- тлумачити систему національного законодавства, що регулює національну безпеку;
- застосовувати норми щодо національної безпеки у правоохоронній діяльності;
- виявляти виклики, ризики небезпеки та ідентифікувати загрози, з метою виокремлення конкретних заходів щодо їх мінімізації, локалізації чи ліквідації;

ознайомитись з: системою нормативно-правового регулювання національної безпеки.

Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Правове регулювання національної безпеки» тісно взаємодіє з такими навчальними дисциплінами, як «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Кримінальне право», «Цивільне право» тощо.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	всьо го	у тому числі				всьо го	у тому числі			
		л	с.	пр.	с. р.		л	п	с.	с. р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	
Тема 1. Поняття та зміст загальної теорії національної безпеки (Націобезпекознавства)	8	2	2	-	4	-	-	-	-	-
Тема 2. Система забезпечення національної безпеки України	8	2	2	-	4	-	-	-	-	-
Тема 3. Система управління національною безпекою України	9	2	2	-	5	-	-	-	-	-
Тема 4. Органи, які забезпечують національну безпеку України	10	2	4	-	4	-	-	-	-	-
Тема 5. Нормативно-правове забезпечення	10	2	4	-	4	-	-	-	-	-

національної безпеки України										
Тема 6. Концепція національної безпеки України, Закон України «Про національну безпеку України»: характеристика основних положень	9	2	2	-	5	-	-	-	-	-
Тема 7. Правове регулювання інформаційної безпеки України	9	2	2	-	5	-	-	-	-	-
Тема 8. Правове регулювання геополітичної безпеки України	9	2	2		5					
Тема 9. Правове регулювання екологічної безпеки	9	2	2		5					
Тема 10. Юридична відповідальність за порушення вимог законодавства в сфері забезпечення національної безпеки України	9	2	2		5					
Усього годин	90	20	24	-	46	-	-	-	-	-

ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття

Готуючись до семінарського заняття здобувач вищої освіти має підготувати конспект питань, що містяться в плані відповідної теми. Наявність конспекту всіх питань та особиста присутність курсанта/студента на занятті є запорукою успішної роботи та отримання балів (їх кількість залежить від вашої активності та якості підготовки).

Плани семінарських занять

Тема 1. Поняття та зміст загальної теорії національної безпеки (Націобезпекознавства)

1. Загальна характеристика націобезпекознавства: мета, завдання, функції, принципи та методологія.
2. Сутність і зміст націобезпекознавства.
3. Основні категорії: національна безпека, безпека, загроза і небезпека, система національної безпеки, система забезпечення національної безпеки,

моніторинг національної безпеки, управління системою національної безпеки, національні інтереси, національна мета.

4. Місце націобезпекознавства у системі наук. Взаємодія з конституційним правом, міжнародним правом, адміністративним правом, кримінальним правом, екологічним правом.

Література: основна: 1, 2, 4, 8, 10; допоміжна: 2, 4, 5, 8, 10, 12, 21.

Тема 2. Система забезпечення національної безпеки України.

1. Система забезпечення національної безпеки України.
2. Поняття, зміст і призначення системи забезпечення національної безпеки.
3. Мета, завдання і функції системи забезпечення національної безпеки.
4. Принципи побудови та функціонування системи забезпечення національної безпеки.

Література: основна: 1, 2, 5, 8, 10, 13; допоміжна: 1, 4, 5, 11, 21, 26.

Тема 3. Система управління національною безпекою України.

1. Теоретичні напрями управління національною безпекою.
2. Система управління національною безпекою: поняття, структура та ознаки.
3. Конституційні засади організації та діяльності органів законодавчої, виконавчої та судової влади в сфері управління національною безпекою.

Література: основна: 1, 3, 5, 8, 10, 11; допоміжна: 2, 4, 8, 9, 12, 18, 26.

Тема 4. Органи, які забезпечують національну безпеку України.

1. Сили забезпечення національної безпеки, які здійснюють захист її державного суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності державних кордонів.
2. Служба безпеки України.
3. Збройні сили України.
4. Міністерство внутрішніх справ України.
5. Державна прикордонна служба України.
6. Управління державної охорони України, інші військові формування, утворені відповідно до законодавства України.

Література: основна: 1-3, 5, 6, 9-13; допоміжна: 2, 3, 7, 8, 19, 28, 31.

Тема 5. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки України.

1. Нормативне регулювання як засіб управління у сфері національної безпеки.
2. Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки.
3. Система нормативно-правового забезпечення національної безпеки.

4. Завдання нормативно-правового регулювання національної безпеки.
 5. Нормотворчість в системі забезпечення національної безпеки.
- Література: основна: 1-3, 5, 6, 10, 13; допоміжна: 2, 9, 22, 23, 29, 32.*

Тема 6. Концепція національної безпеки України, Закон України «Про національну безпеку України»: характеристика основних положень.

1. Історичні корені формування Концепції національної безпеки України.
 2. Поняття та зміст Концепції національної безпеки.
 3. Класифікація Концепцій національної безпеки.
 4. Основні підходи до формування доктрин національної безпеки.
 5. Основні положення Закону України «Про національну безпеку України».
- Література: основна 1, 4, 5, 8, 12; допоміжна: 4, 7, 10, 11, 15, 23, 25, 27.*

Тема 7. Правове регулювання інформаційної безпеки України.

1. Поняття та зміст інформаційної безпеки, основні характеристики.
 2. Методи забезпечення інформаційної безпеки.
 3. Структура системи забезпечення інформаційної безпеки та компетенція її складових.
 4. Категорійно-понятійна система інформаційної безпеки: інформація, інформаційні відносини, інформаційний суверенітет, інформаційний простір (національний): інформаційна інфраструктура, інформаційна система, інформаційні технології інформаційна війна, інформаційна зброя, інформаційна загроза.
 5. Державна політика національної безпеки в інформаційній сфері.
- Література: основна: 8, 10, 11; допоміжна: 3, 12, 16, 22, 25, 27.*

Тема 8. Правове регулювання геополітичної безпеки України.

1. Геополітика: поняття, зміст, джерела та основні закони.
 2. Поняття геополітичної безпеки.
 3. Україна як суб'єкт геополітики та сучасні загрози геополітичній безпеці.
 4. Система, пріоритетні напрями забезпечення геополітичної безпеки.
- Література: основна: 1, 10; допоміжна: 1, 2, 8, 11, 15, 18, 23, 33, 34.*

Тема 9. Правове регулювання екологічної безпеки.

1. Система екологічної безпеки.
2. Понятійно-категоріальний апарат екологічної безпеки: безпека в природокористуванні, екологічна безпека, екологічна політика, навколишнє середовище, природне середовище, біосфера, техносфера, аварія, катастрофа, стихійне лихо, ризик у природокористуванні, збиток, охорона навколишнього природного середовища.

3. Екологічні закони та головні принципи екологічної безпеки.
 4. Національні інтереси України в екологічній сфері.
 5. Напрями забезпечення національної безпеки в екологічній сфері.
- Література: основна: 1, 8, 10; допоміжна: 2, 15, 27, 28.*

Тема 10. Юридична відповідальність за порушення вимог законодавства в сфері забезпечення національної безпеки України.

1. Юридична відповідальність за порушення вимог законодавства в сфері забезпечення національної безпеки України.
2. Види юридичної відповідальності за порушення вимог законодавства в сфері забезпечення національної безпеки України.
3. Суб'єкти та об'єкти застосування юридичної відповідальності.
4. Підстави та порядок притягнення правопорушників до відповідальності за порушення вимог законодавства в сфері забезпечення національної безпеки України.

Література: основна: 1, 3, 6, 7, 10; допоміжна: 2, 5, 6, 18, 20, 27.

ЗАВДАННЯ ДО ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання завдань самостійної роботи необхідно зробити конспект нижчезазначених питань. Кожне питання має бути ґрунтовно висвітлене в обсязі не менше двох сторінок рукописного тексту.

Питання, які виносяться на самостійне вивчення

1. Поняття методології та методики націобезпекознавства.
2. Сили та засоби забезпечення національної безпеки.
3. Роль права в забезпеченні національної безпеки.
4. Завдання законодавства про національну безпеку.
5. Принципи формування нормативно-правового поля забезпечення національної безпеки.
6. Засоби забезпечення законотворчої діяльності.
7. Принципи формування доктрин національної безпеки.
8. Характеристика загроз інформаційній безпеці системи державного управління та їх класифікація.
9. Ідентифікація (оцінка) та моніторинг загроз національній безпеці.
10. Види, ієрархія та класифікація небезпек національним інтересам.
11. Моделювання переростання потенційних загроз національній безпеці у реальні загрози.
12. Призначення та структура Паспорта загрози національній безпеці.
13. Тенденції впливу світової політики на безпеку України.
14. Міжнародне військове співробітництво України.
15. Особливості забезпечення монетарної безпеки (безпеки грошово-кредитної сфери, грошового обігу та валютного ринку).

16. Банківська безпека та безпека небанківських фінансових установ: особливості забезпечення.

17. Чинники та індикатори банківської безпеки.

18. Загрози банківській безпеці.

19. Стратегія національної безпеки США.

20. Політика національної безпеки Німеччини та Франції.

21. Державна стратегія національної безпеки Японії.

22. Концепції національної безпеки Республіки Молдова та Республіки Білорусь.

23. Стан національної безпеки України та основні завдання господарюючих суб'єктів недержавної форми власності по її забезпеченню.

24. Методи забезпечення та напрями недержавного управління національною безпекою України у сфері економіки, внутрішньої, зовнішньої політики, інформаційній, соціальній та гуманітарних сферах.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються у вигляді рукописного або друкованого есе обсягом до 3 (друкованих) сторінок чи реферату обсягом до 10 друкованих сторінок за темою, яка обирається з переліку питань, які виносяться на обговорення семінарських занять.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання ваших досягнень відбувається за системою відображеною в Таблиці 1

Таблиця 1

№	Назва теми	Всього балів	Форма заняття та		
			Лекції (ведення конспекту)	Семінари (виступ, доповнення)	Самостійна робота (опрацювання матеріалів, виконання завдань)
1	Тема 1. Поняття та зміст загальної теорії національної безпеки (Націобезпекознавства)	5		4	1
2	Система забезпечення національної безпеки України	5		4	1
3	Система управління національною безпекою України	5		4	1
4	Органи, які забезпечують національну безпеку України	5		4	1
5	Нормативно-правове забезпечення національної	5		4	1

	безпеки України				
6	Концепція національної безпеки України, Закон України «Про основи національної безпеки України»: характеристика основних положень	5		4	1
7	Правове регулювання інформаційної безпеки України	5		4	1
8	Правове регулювання геополітичної безпеки України	5		4	1
9	Правове регулювання екологічної безпеки	5		4	1
10	Юридична відповідальність за порушення вимог законодавства в сфері забезпечення національної безпеки України	5		4	1
Разом		50		40	10
Індивідуальне завдання					10
ІСПИТ					40
Всього					100 балів

Пропущені лекції підлягають відпрацюванню шляхом переписування конспекту та пред'явлення його викладачу.

Робота на семінарах оцінюється за наступними критеріями:

- для того аби отримати 1 бал слід брати участь в опрацюванні семінарських питань (надання правильних відповідей на питання викладача, висловлення власної точки зору з приводу обговорюваних проблемних питань);

- за виступ із доповіддю на питання за планом семінарського завдання можна отримати до 3 балів за умови, що відповідь буде змістовною та відповідати плановому питанню;

Усього за участь в семінарі можна отримати до 4 балів (за одне заняття).

Самостійне опрацювання питань, що розширює тематику семінарського заняття – 1 бал.

Пропущений семінар відпрацьовується написанням письмової доповіді з винесених на обговорення питань, які зазначені в плані семінарського заняття, та відповідями на питання викладача за змістом семінару під час відпрацювання.

Підсумковий контроль з дисципліни відбувається у вигляді усного заліку, на якому здобувач може отримати до 40 балів в залежності від повноти та обґрунтованості наданих відповідей.

Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в Таблиці 2.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ІСПИТ

1. Загальна характеристика націобезпекознавства: мета, завдання, функції, принципи та методологія.
2. Сутність і зміст націобезпекознавства.
3. Основні категорії: національна безпека, безпека, загроза і небезпека, система національної безпеки, система забезпечення національної безпеки, моніторинг національної безпеки, управління системою національної безпеки, національні інтереси, національна мета.
4. Місце націобезпекознавства у системі наук.
5. Взаємодія з конституційним правом, міжнародним правом, адміністративним правом, кримінальним правом, екологічним правом.
6. Поняття методології та методики націобезпекознавства.
7. Сили та засоби забезпечення національної безпеки.
8. Роль права в забезпеченні національної безпеки.
9. Завдання законодавства про національну безпеку.
10. Система забезпечення національної безпеки України.
11. Поняття, зміст і призначення системи забезпечення національної безпеки.
12. Мета, завдання і функції системи забезпечення національної безпеки.
13. Принципи побудови та функціонування системи забезпечення національної безпеки.
14. Теоретичні напрями управління національною безпекою.
15. Система управління національною безпекою: поняття, структура та ознаки.
16. Конституційні засади організації та діяльності органів законодавчої, виконавчої та судової влади в сфері управління національною безпекою.

17. Сили забезпечення національної безпеки, які здійснюють захист її державного суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності державних кордонів.

18. Служба безпеки України.

19. Збройні сили України.

20. Міністерство внутрішніх справ України.

21. Державна прикордонна служба України.

22. Управління державної охорони України, інші військові формування, утворені відповідно до законодавства України.

23. Нормативне регулювання як засіб управління у сфері національної безпеки.

24. Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки.

25. Система нормативно-правового забезпечення національної безпеки.

26. Завдання нормативно-правового регулювання національної безпеки.

27. Нормотворчість в системі забезпечення національної безпеки.

28. Історичні корені формування Концепції національної безпеки України.

29. Поняття та зміст Концепції національної безпеки.

30. Класифікація Концепцій національної безпеки.

31. Основні підходи до формування доктрин національної безпеки.

32. Основні положення Закону України «Про національну безпеку України».

33. Поняття та зміст інформаційної безпеки, основні характеристики.

34. Методи забезпечення інформаційної безпеки.

35. Структура системи забезпечення інформаційної безпеки та компетенція її складових.

36. Категорійно-понятійна система інформаційної безпеки: інформація, інформаційні відносини, інформаційний суверенітет, інформаційний простір (національний): інформаційна інфраструктура, інформаційна система, інформаційні технології, інформаційна війна, інформаційна зброя, інформаційна загроза.

37. Державна політика національної безпеки а інформаційній сфері.

38. Характеристика загроз інформаційній безпеці системи державного управління та їх класифікація.

39. Ідентифікація (оцінка) та моніторинг загроз національній безпеці.

40. Види, ієрархія та класифікація небезпек національним інтересам.

41. Моделювання переростання потенційних загроз національній безпеці у реальні загрози.

42. Призначення та структура Паспорта загрози національній безпеці.

43. Геополітика: поняття, зміст, джерела та основні закони.

44. Поняття геополітичної безпеки.

45. Україна як суб'єкт геополітики та сучасні загрози геополітичній безпеці.

46. Система, пріоритетні напрями забезпечення геополітичної безпеки.

47. Система екологічної безпеки.

48. Понятійно-категоріальний апарат екологічної безпеки: безпека в природокористуванні, екологічна безпека, екологічна політика, навколишнє середовище, природне середовище, біосфера,, техносфера, аварія, катастрофа, стихійне лихо, ризик у природокористуванні, збиток, охорона навколишнього природного середовища.

49. Екологічні закони та головні принципи екологічної безпеки.

50. Національні інтереси України в екологічній сфері.

51. Напрями забезпечення національної безпеки в екологічній сфері.

52. Юридична відповідальність за порушення вимог законодавства в сфері забезпечення національної безпеки України.

53. Види юридичної відповідальності за порушення вимог законодавства в сфері забезпечення національної безпеки України.

54. Суб'єкти та об'єкти застосування юридичної відповідальності.

55. Підстави та порядок притягнення правопорушників до відповідальності за порушення вимог законодавства в сфері забезпечення національної безпеки України.

56. Стратегія національної безпеки США.

57. Політика національної безпеки Німеччини та Франції.

58. Державна стратегія національної безпеки Японії.

59. Концепції національної безпеки Республіки Молдова та Республіки Білорусь.

60. Методи забезпечення та напрями недержавного управління національною безпекою України у сфері економіки, внутрішньої, зовнішньої політики, інформаційній, соціальній та гуманітарних сферах.

Політика академічної доброчесності

Прослуховуючи навчальний курс, здобувач погоджується дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;

- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;

- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших курсантів (студентів, слухачів);

- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань курсантів (студентів, слухачів).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02.10.2002 р. № 5403-VI. Дата оновлення: 10.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).
2. Конституція України: Відомості Верховної Ради України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР II. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Митний кодекс України: 13.03.2012 р. № 4495-VI. Дата оновлення: 21.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).
4. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 р. № 368-IV. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).
5. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 р. № 661-IV. Дата оновлення: 05.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).
7. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).
8. Про заходи щодо дальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян: Указ Президента України від 18.02.2002 р. № 143/2002. Дата оновлення: 29.10.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143/2002#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).
9. Про Збройні Сили України: Закон України від 06.12.1991 р. № 1934-XII. Дата оновлення: 01.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).
10. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. Дата оновлення: 01.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).
11. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII. Дата оновлення: 01.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).
12. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР. Дата оновлення: 11.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).
13. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-XI. Дата оновлення: 23.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (дата оновлення: 30.08.2021).

Допоміжна:

1. Актуальні питання протидії тероризму у світі та в Україні: аналіт. доповідь / [Резнікова О.О., Місюра А.О., Дрьомов С.В., Войтовський К.Є.]; за заг. ред. О.О. Резнікової. Київ: НІСД, 2017. 60 с.
2. Антонов В. О. Конституційно-правові засади національної безпеки України: монографія / В. О. Антонов; наук. ред. Ю.С. Шемшученко. Київ: ТАЛКОМ, 2017. 576 с.
3. Аудит інформаційної безпеки: підручник / В. А. Ромака, А. Е. Лагун, Ю. Р. Гарасим та ін. ; Держ. служба України з надзвич. ситуацій, Львів. держ. унт безпеки життєдіяльності, НАН України, Ін-т приклад. проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача. Львів: Сполом, 2015. 363 с.
4. Барановський О. І. Філософія безпеки: монографія: у 2 т. / О. І. Барановський. Київ: УБС НБУ, 2014. Т. 1: Основи економічної і фінансової безпеки економічних агентів. 831 с.
5. Барановський О. І. Філософія безпеки: монографія: у 2 т. / О. І. Барановський. - К.: УБС НБУ, 2014. - Т. 2: Безпека фінансових інститутів. 715 с.
6. Безпековий вимір фінансової політики забезпечення економічного зростання в Україні. Київ: НІСД, 2018. 132 с.
7. Бойченко Е. Г. Правове регулювання господарської діяльності військових частин Збройних Сил України: дис. ...канд. юрид. наук: 12.00.04. Одеса, 2015. 241 с.
8. Варналій З.С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики: Вибр. наук. праці / За ред. З.С. Варналія . Київ: НІСД, 2016. 528 с.
9. Візір Т. С. Адміністративно-правове регулювання сфери безпеки України. Юридичний бюлетень. 2018. Вип. 8. С. 150-156.
10. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці / О. С. Власюк. Київ : НІСД, 2016. 528 с.
11. Демографічна безпека України та напрями її регулювання: монографія / І.А.Цвігун. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2013. 400 с.
12. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення. : монографія / Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Львів : Сполом, 2020. 418 с.
13. Драган О.І. Соціально-економічна безпека: конспект лекцій. Київ: НУХТ, 2013. 114 с.
14. Дроботов С.А. Конституційно-правове забезпечення національної безпеки в Україні. *Journal «ScienceRise: Juridical Science»*. 2020. № 3-2. С. 24-29.
15. Екологічна безпека України: навчальний посібник / М. І. Хилько. Київ, 2017. 266 с.
16. Загурська-Антонюк В. Ф. Полістратегія та правове регулювання політики національної безпеки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 19-20. С. 134–140.

17. Ковейно Ю. В., Дресвяннікова В. Д. Правове регулювання екологічної безпеки. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Вип. 2(27). С. 68-73.
18. Левицька М.В. Теоретико-правові аспекти забезпечення національної безпеки органами внутрішніх справ України: дис. канд. юрид. наук: 12.00.01 / Нац. акад. внутр. справ України. Київ, 2002. 206 с.
20. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії: монографія / А. Малиновська. Київ: НІСД, 2018. 472 с.
21. Нікітін Ю.В. Національна безпека України в сучасних умовах: ризики і фактори впливу. *Юридична наука*. 2015. № 2. С. 141-147.
22. Олійник О.В. Нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки в Україні. *Право і суспільство*. 2012. № 3. С. 132-137.
23. Павліченко Є., Гузенко О. Нормативно-правове регулювання економічної безпеки України. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 7. С. 169-174.
24. Перепелиця М.О. Національна безпека держави у фінансовій сфері: поняття й загрози існуванню. *Науковий вісник Херсонського державного ун-ту*. 2016. № 2. Том 2. С. 86-89.
25. Примаков К. Поняття та ознаки адміністративно-правового регулювання у сфері масової інформації в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 11. С. 145-150
26. Прохоренко М.М. Актуальні проблеми правового регулювання національної безпеки України. *Сучасне право в епоху соціальних змін: Матеріали XI Міжнародної науково – практичної конференції*, м. Київ, Національний авіаційний університет, 26 лютого 2021 р. Том 1.-Тернопіль: Вектор, 2021. С. 104-106.
27. Світова гібридна війна: український фронт: монографія /за заг. ред. В.П. Горбуліна. Київ: НІСД, 2017. 496 с.
28. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник К.: НАДУ, 2012. 544 с.
29. Стрельцов Є.Л. Правові основи воєнної безпеки України: монографія / Є.Л. Стрельцов, СТ. Полторака, Ю.В. Аллеров, О.В. Кривенко, П.П. Богуцький: Відп. ред. Є.Л. Стрельцов. Львів: НАСВ, 2016. 188 с.
30. Ткачук Т.Ю. Забезпечення інформаційної безпеки в умовах євроінтеграції України: правовий вимір: Монографія / Т.Ю. Ткачук. Київ : ТОВ «Видавничий дім «АртЕк», 2018. 411 с.
31. Фіскальна безпека держави: концептуальні засади та шляхи забезпечення: монографія / В. П. Мартинюк, О. В. Баранецька. Тернопіль: Крок, 2015. 206 с.
32. Фондовий ринок: підручник: у 2 кн. - Кн. 1 / В. Д. Базилевич, В. М. Шелудько, В. В. Вірченко та ін.; за ред. В. Д. Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Знання, 2015. 621 с.
33. Дашевська О.В. Геополітичний статус держави: сутність, фактори та функції. *Грані*. 2015. № 9. С. 33-37.

34. Кормич Л. І., Краснопольська Т. М. Національна безпека в глобалізаційних умовах : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л. І. Кормич, Т. М. Краснопольська. Одеса : Фенікс, 2020. 76 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <https://www.president.gov.ua/ru> - Офіційний сайт Президента України
3. <https://www.rnbo.gov.ua/> - Офіційний сайт РНБО України
2. <https://www.gp.gov.ua> – Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора
3. <https://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <https://www.minjust.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства юстиції України.
5. <https://www.court.gov.ua> – Офіційний портал Судової влади України.
6. <http://mvs.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України.
7. <https://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.
8. <https://www.reyestr.court.gov.ua> - Єдиний державний реєстр судових рішень